

„TURYZM” 1977, t. 7, z. 1

Elżbieta Dziegieć

IRENA POPLAWSKA (1924–1995)

14 października 1995 r. zmarła w Łodzi dr hab. Irena Popławska, profesor nadzwyczajny Politechniki Łódzkiej, wybitny specjalista i nauczyciel akademicki, długoletni wykładowca na Podyplomowym Studium Turystyki funkcjonującym przy Instytucie Geografii Ekonomicznej i Organizacji Przestrzeni.

Irena Popławska urodziła się 17 lutego 1924 r. we Lwowie, w rodzinie inteligenckiej. Świadectwo dojrzałości otrzymała w 1945 r. w Liceum Ogólnokształcącym w Rzeszowie. W 1946 r. rozpoczęła studia historii sztuki na Uniwersytecie Łódzkim, które ukończyła w 1952 r. z tytułem magistra filozofii w zakresie historii sztuki. W 1966 r. uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych na podstawie pracy pt. *Budownictwo przemysłowe w Łodzi w XIX w.* Stopień doktora habilitowanego Irena Popławska otrzymała w 1983 r. na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej za pracę zatytułowaną *Architektura mieszkaniowa Łodzi w XIX wieku* (Łódź 1982).

Z Łodzią, uczelniami wyższymi tego miasta, prof. dr hab. Irena Popławska była związana od 1951 r., przede wszystkim z Uniwersytetem Łódzkim, w której to uczelni pracowała przez całe życie zawodowe – głównie w Katedrze Historii Sztuki. W latach 1964–1974 Irena Popławska podjęła dodatkowo pracę w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej jako wykładowca historii sztuki, a od 1974 r. jako wykładowca historii architektury na nowo utworzonym wówczas kierunku architektury w Politechnice Łódzkiej. Od 1 października 1978 r. podstawowym Jej miejscem pracy stał się Instytut Architektury i Urbanistyki Politechniki Łódzkiej.

Od uruchomienia w 1977 r. Podyplomowego Studium Turystyki przy Instytucie Geografii Ekonomicznej i Organizacji Przestrzeni UŁ aż do momentu

zawieszenia jego działalności w 1991 r. prof. dr hab. I. Popławska prowadziła dla słuchaczy wykład „Wybrane zagadnienia z historii architektury i urbanistyki”. Treści merytoryczne, jak i sposób przekazywania wiedzy był niezwykle wysoko oceniany przez słuchaczy Studium.

Prof. I. Popławska jest autorką licznych opracowań naukowych i popularno-naukowych drukowanych zarówno w polskich, jak i zagranicznych czasopismach. Dotyczą one głównie architektury Łodzi – mieszkaniowej i przemysłowej. Główny nurt zainteresowań naukowych, zapoczątkowany w pracy doktorskiej, towarzyszył Jej przez całe życie. Wśród wielu prac, na szczególną uwagę zasługują opracowania z architektury przemysłowej Łodzi w XIX w. Dotyczą one zarówno całego miasta, jak i poszczególnych obiektów czy zespołów budynków oraz twórców tych rozwiązań architektonicznych. Praca *Architektura przemysłowa Łodzi w XIX w.* (Studia i materiały do teorii i historii architektury i urbanistyki, t. XI, 1973, s. 97) jest oceniana przez znawców jako pionierska, gdyż odkrywała Łódź jako jedno z ważniejszych centrów architektury ziem polskich, a ponadto zajmowała się tematem architektury przemysłowej – dotychczas w polskiej literaturze nie poruszonym, a w literaturze zachodnioeuropejskiej dopiero wówczas zaczynającym budzić zainteresowania. Godnym podkreślenia jest także fakt, iż prof. I. Popławska była autorką wniosku o wpisanie na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO – przemysłowego zespołu folwarczno-rezydencjonalnego Księży Młyn.

Prof. I. Popławska propagowała architekturę mieszkaniową Łodzi, a przede wszystkim przemysłową na międzynarodowych seminariach i konferencjach (Fryburg, Kopenhaga, Wiedeń, Lyon).

Wspominając prof. dr hab. Irenę Popławską nie sposób pominąć Jej działalności popularyzatorskiej. Była bowiem autorką kilku popularnych informatorów o zabytkach Łodzi oraz artykułów w miesięczniku „Spotkania z Zabytkami”. Była także autorką wielu niepublikowanych prac – wniosków konserwatorskich, inwentaryzacji architektury Łodzi przemysłowej itd.

Prof. dr hab. Irena Popławska jest Osobą wielce zasłużoną dla środowiska łódzkiego oraz dla Łodzi – miasta, które odkrywała i propagowała jego piękno. W pracy zawodowej łączyła trzy płaszczyzny: twórczość naukową, pracę dydaktyczną oraz działalność popularyzatorską. Na szczególne podkreślenie zasługuje wkład prof. I. Popławskiej w procesy kształcenia na łódzkich uczelniach. Dużą rolę odgrywała tutaj Jej ogromna wiedza, nadzwyczajny charakter oraz wielka kultura humanistyczna.

Wspominając prof. dr hab. I. Popławską należy podkreślić Jej wielkie zaangażowanie w prace Podyplomowego Studium Turystyki. Poświęcała – społecznie tej jednostce wiele godzin, z tak przecież wypełnionego różnymi obowiązkami życia. Była obecna zarówno przy rozmowach kwalifikacyjnych, egzaminach końcowych, jak i na uroczystościach rozdania dyplomów.

Prof. dr hab. Irena Popławska była człowiekiem skromnym. Pozostała w pamięci wykładowców, jak i licznych słuchaczy Studium jako człowiek nie-

zwykle prawy, oddany i życzliwy ludziom, wzorowy nauczyciel akademicki i pracownik naukowy, uczynny i przyjacielski.

Dr hab. Elżbieta Dziegieć
Katedra Geografii Miast i Turyzmu
Uniwersytet Łódzki
al. Kościuszki 21
90-418 Łódź

Wpłynęło:
15 lutego 1997 r.

Andrzej Stasiak

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA „WCZORAJ, DZIŚ I JUTRO
MUZEALNICTWA SKANSENOWSKIEGO”,
SIERPC, 31 MAJA – 2 CZERWCA 1996 r.

LA CONFÉRENCE INTERNATIONALE „HIER, AUJOURD’HUI
ET DEMAIN DES MUSÉES DU TYPE SKANSEN”,
SIERPC, 31 MAI – 2 JUIN 1996

INTERNATIONAL CONFERENCE „THE YESTERDAY, TODAY
AND TOMORROW OF OPEN-AIR MUSEUMS”,
SIERPC, 31 MAY – 2 JUNE 1996

W dniach 31 maja – 2 czerwca 1996 r odbyła się w Sierpcu międzynarodowa konferencja nt. „Wczoraj, dziś i jutro muzealnictwa skansenowskiego”. Okazją była 25 rocznica powstania tamtejszego Muzeum Etnograficznego. Od 1987 r. (tj. od momentu połączenia w jeden organizm ze swym oddziałem – Parkiem Etnograficznym) placówka ta nosi nazwę Muzeum Wsi Mazowieckiej i obejmuje swoim zasięgiem przede wszystkim Mazowsze północno-zachodnie.

Muzeum w Sierpcu miało być jednym z trzech projektowanych skansenów na terenie dawnego woj. warszawskiego. Podział administracyjny kraju z 1975 r. przekreślił jednak plany budowy podobnych placówek w Broku nad Bugiem (Puszcza Biała) i w okolicach Kołbieli (Mazowsze południowo-wschodnie). Muzeum Wsi Mazowieckiej stało się więc z konieczności główną placówką skansenowską na Mazowszu (C z e r w i ń s k i 1996). Potwierdzeniem wyjątkowej pozycji muzeum nie tylko w regionie, ale również i w kraju było przybycie na Konferencję ponad 50 gości: pracowników niemal wszystkich skan-